



A 2019/2020. tanévi

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló

SZERB NYELV ÉS IRODALOM

Javítási-értékelési útmutató

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATLAP

1. Стварао је у доба романтизма. Основне карактеристике српског романтизма су: истицање утицаја маште, правилима се супротставља слобода писања, уметника сматрају генијем, лирска песма и поема као жанрови су преовладајући, уметник налази вечну инспирацију у природи, присуство патриотизма, родољубља.

4 бода

2. Допуните табелу насловима Његошевих дела.

Наслов дела	Лик из дела
Лажни цар Шћепан Мали	Архиђакон Петар
Горски вијенац	Вук Мандушић
Луча микрокозма	Архангел Гаврило
Горски вијенац	Владика Данило

4 бода

3. Сматрао га је часним младићем са високим моралним начелима који поседује довољно физичке и душевне снаге за овај положај.

2 бода

4. в)

1 бод

5. Био је класицистички песник који је испевао Србианку, а поред тога био је и учитељ Његошев.

2 бода

6. Ученик одабрани одговор треба да образложи са 2-3 аргумента. Нпр.:

а) Његош је био спутан владарски задацима, па није могао у потпуности да се посвети песничком позиву. Требао је да уреди модерну црногорску државу, да помири племена и да се стара и о цркви Црне Горе. Био је жељан уметности, радо је посећивао позоришта кад год је могао.

б) Његош је имао и друге задатке као владар, али је своје слободно време посветио писању. Написао је три капитална дела, можда би био плоднији писац да није имао звање владике и владара Црне Горе, али га је у томе спречио и кратак живот, умро је у 38-ој години живота.

в) Његош је свој књижевни таленат показао у потпуности. Нису му сметали ни звање владара, ни звање владике. Он је успео да се посвети поред озбиљних државотворних задатака и песничком позиву, јер је сваки минут свог кратког живота максимално искористио.

(Поред понуђених примера прихватају се и други одговори ако аргументи поткрепљују учеников став).

3 бода

7. Бећковић га сматра пустињаком, јер је живео самотњачки живот, као владика и владар Црне Горе. Он у том називу алудира и на географски положај Црне Горе, млади Његош је био опкољен високим планинским венцима који су га одвајали од света.

2 бода

8.

Троструки: комбинована творба

Владар: деривација (извођење)

Летопис: композиција (слагање)

Зидови: : деривација (извођење)

Живети: : деривација (извођење)

Излазити: префиксација (слагање)

Свенародни: комбинована творба

4 бода

9. Милано

1 бод

10. Док се М. Бећковић обазире на Његоша као ванвременског песника приказујући га као мученика, као несхваћеног песника огромног талента, Андрић се у свом тексту више фокусирао на живот П. П. Његоша, и то првенствено на услове под којим је изабран за наследника Петра I–ог.

3 бода

11.

а) саставна

б) условна

в) саставна

г) односна (субјекатска)

4 бода

SZÖVEGALKOTÁSI FELADATLAP**I****АНАЛИЗА КЊИЖЕВНОГ ДЕЛА**

Иво Андрић у свом делу *Ex Ponto* искрено приказује разна расположења у фрагментима сећања који се мешају са утисцима садашњости. Представите у којим околностима је настало ово Андрићево дело. Групишите његове записе у мотивске циклусе и опишите пишчев доживљај света.

(50 бодова)

- Иво Андрић почиње ово дело да пише у тамници (осумњичен јер је био члан покрета „Млада Босна“)
- Наслов дела алудира на песме староримског прогнаног песника Овидија – *Epistulae ex Ponto*, који је изопштен из друштва
- Ова лирско-медитативна проза написана је у фрагментима (деловима)
- Основно поетско расположење је меланхолично, креће се од резигнације до пронађене наде (Епилог)
- Писац саосећа са свим страдалницима света, лирске исповести су лишене описивања личне несреће
- Мотивски циклуси посвећени су жени, богу, самоћи, патњи и утехи.
- Писац је свестан свог зла на свету, али и човекове душевне снаге, уверен је да она не може служити само злу
- Доживљај љубави се преплиће са осећањем религиозности и мистике
- Човек је приказан као део бесконачног у којем свако има своје место

I Анализа

Садржај	25 бодова
Композиција	5 бодова
Стил	5 бодова
Језичка исправност	8 бодова
Правопис	5 бодова
Рукопис, изглед рада	2 бода
Укупно	50 бодова

Критеријуми вредновања код анализе

Садржај - максималан број бодова: 25

25-20 бодова: одговор обухвата све критеријуме назначене у задатку; његове тврдње и закључци су исправни и образложени, тачно поставља дело у времену и простору, тачно користи стручне појмове, показује подробну информисаност у вези текста и његовог аутора

19-15 бодова: одговор углавном одговара критеријумима који су назначени у задатку, доноси неколико исправних закључака, неке стручне појмове користи тачно, показује информисаност у вези текста или аутора

14-10 бодова: одговор мањкаво (делимично) одговара критеријумима задатка, садржи мали број релевантних тврдњи, јављају се грешке при познавању предмета

9-5 бодова: веома мало (једва) обрађује у критеријумима задатка назначену проблематику, одговор садржи предметне грешке, кандидат греши у постављању временско-просторног оквира, присутне су грешке

4-0 бода: одговор уопште не обухвата критеријуме задатка, недостају кључни појмови, присутне су грубе грешке у вези предмета, недостају стручни појмови

Композиција – максималан број бодова: 5

5-4 бода: Текст је кохерентно састављен са сразмерно рашчлањеним деловима који су повезани логично

3-2 бода: излагање је само делимично систематично, несразмерни елементи композиције (неки су преобимни, неки недостају)

1-0 бода: несигуран редослед излагања, упадљиво много грешака у елементима рада, краћи обим од прописаног

Стил – максималан број бодова: 5

5-4 бода: Тачно и јасно, прецизно формулисање мисли, изражајан и доследан начин презентације

3-2 бода: јасно излагање мисли, презентација је скоро у потпуности доследна, постоје мање грешке у одабиру одређеног стила

1-0 бода: ток мисли се не може пратити у излагању, изјаве и констатације су непрецизне, површне, постоје изјаве које ометају разумевање текста

Језичка исправност – максималан број бодова: 8

8-6 бодова: користи одговарајући језички регистар, без граматичких и стилских грешака, правилно употребљен, богат фонд речи

5-4 бода: тачно формулисане реченице, скромнији фонд речи, неколико језичких грешака,

3-2 бода: језичка непрецизност, више мањих граматичких грешака, скроман фонд речи

1-0 бода: нејасна конструкција реченица, сиромашан фонд речи, честе су грубе граматичке грешке

Правопис – максималан број бодова: 5

5-4 бода: тачна употреба великог почетног слова, тачно писање полусложеница и сложеница, ретке и мање правописне грешке, тачно коришћење интерпункцијских знакова

3-2 бода: несигурности у писању великог почетног слова, веће и чешће правописне грешке, несигурна употреба интерпункцијских знакова

1-0 бода: непознавање основних правописних правила, грубе правописне грешке, погрешна употреба интерпункцијских знакова

Рукопис, изглед рада – максималан број бодова: 2 бода

2 бода: уредан, читак рукопис, прегледан рад са јасно одвојеним деловима

1 бод: читак рукопис са мањим непрегледностима, делови (одељци) нису јасно назначени

0 бода: нечитак рукопис, чешћа шкрабања, нејасноће у подели текста

Прихвата се сваки адекватан одговор уколико одговара у задатку назначеним захтевима.

II

РЕФЛЕКТОВАЊЕ

Срби у Мађарској имају богат културни живот. Одаберите један програм на којем сте присуствовали и напишите извештај о њему. У свом раду осврните се на садржајност тог програма и изнесите какав утицај има на очување народносног идентитета.

(20 бодова)

Могућа решења:

Ученик произвољно описује један културни догађај који је везан за Србе у Мађарској. То може бити догађај из школског живота, неки програм у организацији народносно организације (самоуправе – локалне, земаљске или друге). Рефлектовање треба да одговара следећим садржајним критеријумима:

- Тачно навођење назива програма/догађаја, места и времена одржавања
- Представљање учесника и самог програма, групе посетилаца
- Описивање реакције присутних (евентуално, касније, реакције медија)
- Указивање на културни значај програма

Прихвата се сваки адекватан одговор уколико одговара у задатку назначеним захтевима.